

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 47

Maribor, ponedeljek 27. februarja 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kriza slovenske inteligence

Te dni ste se tudi v Vašem listu bavili z vprašanjem oddajanja razpisanih službenih mest pri Oblastnem odboru v Mariboru. Izrečena je bila domneva, kakor da se pri podeljevanju teh mest ni postopalo strogo objektivno, ampak da so igrali vlogo tudi partizanski vidiki. Predsednik Oblastnega odbora g. dr. Leskovar sicer to v nekem svojem popravku v »Jutru« zanika, trdeč, da so bili nastavljeni le najboljši kvalificirani prošniki. Ni moj namen raziskovati to vprašanje. Nasprotno, koncediram, da je pri oddaji mest vladala najstrožja objektivnost, ker sem še vedno mnenja, da se gospodje v Oblastnem odboru zavedajo velike odgovornosti, ki bi jo prevzeli s partizanskim obravnavanjem takih vprašanj, ker si morajo biti vedno svesti prvič, da ne plačujejo uradništva iz svojih strankarskih blaginj, ampak iz doprinosov vsega prebivalstva Mariborske oblasti, in drugič, da jim lahko že prihodnje volitve prinesejo razočaranje.

Danes se hočem kratko pomuditi pri značilnem dejstvu, ki se je pokazalo povodom razpisa službenih mest pri Oblastnih odborih v Mariboru in Ljubljani. Tako se je iz Ljubljane poročalo, da je bilo tam za 34 razpisanih služb pri Oblastnem odboru vloženih nad 700 prošelj. Glede števila prošelj, ki so bile vlozene za veliko manjše število razpisanih službenih mest pri Oblastnem odboru v Mariboru, nimam točnih podatkov, vendar sem pa zvedel, da jih je bilo tudi nad 300. To nam odkriva strašno sliko krize, ki je zagospodarila v slovenski inteligenci. Na stotine novih absolventov bruha jo leto za letom naše razne srednje in meščanske šole, trgovske akademije in drugi podobni učni zavodi. Kakor je iz gornjega dejstva razvidno, jih je danes tisoče brez služb. To so mase inteligentnega proletarijata slovenskega dela našega naroda, ki propadajo po

velikem delu v bedi in pomanjkanju.

Naša slovenska javnost in zlasti oni krogi, ki se smatrajo kot poklicane voditelje slovenskega ljudstva, bodo morali obstati pred tem problemom in začeti iskati pota in sredstva, da se vsaj omeji ogromni dotok vedno novega proletarijata inteligence v našem javnem življenju. Gotovo je, da nam še na marsikaterem polju manjka strokovno usposobljenih moči. Gotovo pa je na drugi strani tudi, da imamo danes več kot preveč onega materiala inteligence, ki je sposoben izključno za pisarniška dela.

Pri preiskovanju vzrokov za krizo slovenske inteligence pa naletimo zopet in zopet vedno na dejstva, ki smo jih tudi v našem listu že ponovno morali povdariti in ožigrositi. V stotinah raznih industrijskih in drugih podjetjih v naši slovenski deželi in tudi v ostali Jugoslaviji imamo namreč danes na tisoče in tisoče tujerodnih elementov, ki niti niso naši državljani in ki niti najmanj ne obvladajo bodisi slovenskega, bodisi srbohrvatskega jezika, ki pa tudi ne pridejo v poštev kot kvalificirani strokovnjaki, kateri bi bili v smislu teoretičnih obstoječih določb nenaдомestljivi. Ta položaj se ni izpremenil tekom zadnjih let prav nič na boljše, v kljub našim inspekcijam dela in kljub strogim naredbam raznih ministrov. To pač iz razlogov, o katerih se pri nas splošno govori in ki imajo svoje korenine v korupciji, ki se je razpasla v naši državi na žalost že tudi iz Beograda v provinco. Prepričani smo, da bi strogo in objektivno izvedena racija glede tujih državljanov neslovenske narodnosti v naših pokrajinah podala presenetljive rezultate, in prepričani smo na drugi strani, da bi po izgonu teh elementov na stotine in stotine naših domačih strokovno usposobljenih inteligentnih sil dobilo dela in poštenega zaslužka.

Danes popoldne se bo vrh tega vršila tudi še napovedana seja klubovih načelnikov vladnih strank, na kateri bo predlagal ministrski predsednik izpremembo poslovnika narodne skupščine.

Krokodilske farme

Od živega krokodila imajo ljudje samo veliko nevarnost, če mu ne nesreči padejo pod ostro zobovje v kakli reki. Koža krokodila je pa dragocena in se izdeluje iz nje razni predmeti galanterijske trgovine. Radi tega so praktični Amerikanci uredili farme za gojenje aligatorjev. V takih farmah živi na stotine teh nevarnih živali. Z veliko skrbjo se izbira hrana ter se vse oskrbi, da se živali lahko ravno tako razvijajo, kakor v divji prirodi. Sistematično se potem stare živali pobija ter v posebnih delavnicah stroji njih koža. Sprva so farme za krokodile pridobile kožo pošiljale raznim tovarnam za izdelovanje torbic in drugih galanterijskih predmetov, sedaj so pa že s farmami zvezane lastne tovarne, ki zalagajo z gotovimi izdelki iz krokodilske kože mnoge trgovine.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Tragikomedija Balkankredita v Mariboru

NEVERJETNA LAHKOMISELNOST LJUDI — KAKO STA DVA PUSTOLOVCA LOVILA KALINE PO MARIBORU. — VLOGA 100.000 DIN

Maribor, 27. februarja.

V soboto se je po mestu nenadoma raznesla vest, da je policija zapечатila poslovalnico »Balkan-kredita«, posojilnice in hranilnice na Aleksandrovi cesti. Zvedelo se je tudi, da je bil že dan poprej aretiran ravnatelj tega zavoda neki Perschke, ki je pristojen v Gradec. Senzacijo te afere je pa v soboto povečal še beg Perschkejevega sodelavca Alojza Smoleja. Okrog poldneva so ga zaslišali na policijskem komisarijatu, po zaslišanju ga je pa vodil policijski stražnik k »Grafi« v zapor. Ko sta prišla na vogal Vetrinske ulice, je pa Smolej pobegnil proti državnemu mostu. Sedaj ga zasledujejo s tiralicami.

Predzgodovina te afere je sledeča: Lani sredi poletja je prišel v Maribor iz Grada Oskar Perschke ter se predstavil kot strokovnjak in organizator hranilnih in kreditnih zavodov in kot velik dobrotnik malih varčevalcev. Svoje podjetje je otvori pod imenom »Varčni kredit«, stal je pa v zvezi z nekim graškim »Vorschußvereinom«. Ta Verein se je pa

Perschke-ja kmalu otresel. Bile so tudi neke tožbe. Ko sta bila Perschke in njegov sodelavnik Smolej v svojem »kreditnem zavodu« v največji zagati, sta pa pregovorila neko ločeno ženo v Mariboru, da je svojo vlogo 100.000 Din pri neki posojilnici odpovedala ter denar njima izročila.

To se je zgodilo že sredi novembra, začetkom decembra je bil pa še le pri sodišču prijavljen novi zavod »Balkan-Kredit«. Perschke je pregovoril tudi nekaj lahkovernih meščanov, da so stopili v odbor zadruga. Perschke in Smolej sta prevzela vodstvo zadruga; s 100.000 Din se je lahko nabavilo pohištvo, tiskovine in vse, kar je potrebno. Tudi plače sta si nakazovala po potrebi. Po deželi naokrog so krožila pisma, lepo vabeč k vlaganju v novi zavod.

Koliko siromakov je nasledilo, še sedaj ni dognano. Poslovalnica »Balkan-kredita« bo še pregledana od strokovnjaka za denarne zavode. — Ubegli Alojz Smolej ni identičen s trgovcem g. Rudolfom Smolejem v Mariboru. —

Privatni izpiti na obrtnih nadaljevalnih šolah

Veliki župan mariborske oblasti je na podlagi neke odločbe ministrstva trgovine in industrije odredil, da se sme odslej v izjemnih slučajih dovoljevati polaganje izpita čez predmete obrtnih nadaljevalnih šol osebam, katere niso imele prilike obiskovati obrtno-nadaljevalni pouk v času učnega razmerja. V to svrhu mora prošilec vložiti z Din 5.— kolekovano in utemeljeno prošnjo za priustitev k izpitu čez predmete obrtne nadaljevalne šole na velikega župana in prošnji priložiti takso za rešitev v znesku Din 20.— V odloku, s katerim se prošnji ugodi, določi veliki župan tudi šolo, na kateri se mora polagati izpit, nakar vodstvo določene šole sporazumno s kandidatom določi izpitni termin. Pismeni izpit ne sme trajati nad 4 ure, ustmeni pa ne nad eno uro. Vsak kandidat mora pred izpitom doneti šolskemu vodstvu kolek za Din 40.— na izpitni zapisnik in kolek za Din 20.— za izpričevalo ter položiti izpitno takso v iznosu Din 40.— od vsake ure izpita za vodjo šole in učitelja izpitača. Na izdanem izpričevalu bo šolsko vodstvo navedlo tudi odlok, s katerim je bil kandidat priuščten k privatnemu izpitu.

Ta odredba velja tako za splošne kakor tudi za strokovne nadaljevalne šole in je izdana predvsem v interesu nižjih javnih nameščencev, ki takle izpričevala pogosto rabijo radi ugodnejšega napredovanja v službi. Važna je pa tudi za obrtni naraščaj, ker se namerava nastop obrta v bodoče vezati tudi na dokaz uspešno dovršene obrtno-nadaljevalne šole. Vendar se pa k privatnemu izpitu ne bodo priuščale take osebe, katere so imele priliko obiskovati nadaljevalni pouk, pa so to brez opravičljivega razloga opustile. Zaradi tega bodo

prošnjiki v teh slučajih morali svoje prošnje utemeljiti z navedbo zadržkov, radi katerih jim ni bilo mogoče obiskovati nadaljevalnega pouka tekom učne dobe.

Prevozne olajšave

za potnike in blago, namenjeno na ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem od 2. do 11. junija, so dovolile sledeče države: Avstrija 25% popust, Bolgarska po najnižji tarifi, Češkoslovaška 50% in Nemčija 25% popust. Zagotovljene so prevozne olajšave tudi na italijanskih, madžarskih in rumunskih železnicah. —

Kožni sejem v Ljubljani

na velesejmu se ponovi dne 20. marca. Interesenti naj pošljejo na naslov »Divja koža«, Ljubljana, kože vseh vrst divjačine, dobro sušene in neustrojene, do 15. marca. —

Strokovna razstava

gostilničarske, hotelske in kavarnarske obrti, ki bo priključena letošnjemu ljubljanskemu velesejmu od 2.—11. junija, bo imela dva oddelka. V prvem razstavijo tvrdke z najrazličnejšimi proizvodi, ki jih rabi ta stroka. V drugem delu pa bo nameščeno tujsko-prometni oddelk, v katerem sodelujejo hotelska podjetja, le tovišča, zdravilišča itd. Vsa pojasnila daje Urad Velesejma v Ljubljani.

Vlom v Razvanju

V soboto proti jutru so neznan vlomilci vlomili v specerijsko trgovino in trafiko Alojzija Koca v Razvanju. Odnegli so precej tobaka, smok in nekaj mila. Zločince zasleduje orožništvo. —

Borza

LJUBLJANA, 27. februarja. Devize: Berlin 1358.5, Curih 1095, Dunaj 801.35, London 277.54, Newyork 56.87, Praga 168.68, Milan 301.20, Pariz 223.82. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 135, Prva hrvaška 880, Kreditni zavod 165, Vevče 135, Kranjska industrijska 230, Ruše 265—280, Stavbna družba 56, Šešir 125.

Ministrski svet

BEograd, 27. februarja. Ministrski predsednik Vukičević je imel davi več konferenc s posameznimi ministri, med drugimi z notranjim ministrom dr. Korošcem. V političnih krogih cirkulira zanimiva vest, da je baje zahteval Davidović, da se vojaška velika župana v Skoplju in Štipu takoj odpokliče in obe mesti zopet zasede s civilnimi uradniki, kar pa je Vukičević odklonil.

Za popoldne je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri se bo vršila končna razprava o najetju 150 milijonskega posojila pri Državni hipotekarni banki za stradalajoče pokrajine v Dalmaciji in Hercegovini. Minister za socialno politiko, Čeda Radović, je izjavil, da bo pomoč razdeljena v blagu in denarju. V ta namen bo sestavljen poseben komite, ki mu bo načeloval minister za socialno politiko. V komiteju bodo dalje: minister za agrarno reformo, minister za šume in rudnike, predsednik Glavne kontrole, predsednik Osrednje zveze kmetijskih zadrug, predsednik Rdečega križa in generalni direktor Državne hipotekarne banke. Za vrnitev posojila jamčijo oblastni odbori, ki bodo morali zneske, odpadajoče nanje, amortizirati v 5 letih.

Na dnu

PROBLEM PROSTITUCIJE. — MARIBOR NEKDAJ IN DANES. — »NEMODERNA CIVILIZACIJA«. — KAKO JE IZVEN SLOVENIJE. — REGLEMENTIRANA PROSTITUCIJA. — ŽIVLJENJE »JAVNI HIŠI«. — AKCIJA ZDRAVNIKOVI.

Maribor, 27. februarja.

Pred kratkim so zborovali zdravniki-venerologi iz vse države. Glavni predmet razprav je bil projekt novega zdravstvenega zakona, ki naj konsolidira državne higienske razmere. Vsestrajško se je premotilo vprašanje prostitucije, ki je v naši državi še neurejeno.

V Sloveniji smo v tem oziru že prve mesece svobode prišli na »jasno« in že takrat »ozdravili« rak-rano javne moraje. Maribor je ta preokret 1. 1919 prav lahko prebolel. Danes so v bivših »javni hišah« pri kolodvoru in ob Dravi solidna stanovanja in še celo neki fotograf je našel pribežališče v nekdanji grešni hiši. Kljub temu pa Maribor ni nič manj »grešen«, pravijo celo, da se je marsikaj poslabšalo... Policijska kronika nam prav pogosto beleži »akcije« raznih tajnih »metuljkov«, ki zablodijo v naše mesto — ne brez uspeha. Tudi dr. Robičev oddelček v splošni bolnici je vedno dobro zaseden; prav tako ima državni ambulatorij za venerične bolezni mnogo »klijentov« (še celo — brezplačno!) Vendar je splošno navedeno stanje v našem mestu še prav zadovoljivo, kar nam dokazujejo tudi oficijelna poročila mero-dajnih činiteljev.

Vse drugače je izven mej Slovenije, kjer se »svoboda« pojmuje povsem »prosto«. Zato pa večkrat padejo pikre besede na račun Maribora in vseh Slovencev, ko potnik z Balkana zaman išče po mestu »ovn kuču«. Baje smo — nemoderno civilizirani! Tako se je izrazil bohem iz južnih krajev, ko mu Maribor ni imponiral. Vsekakor značilno pojmovanje razmer »tu preko«!

V južnih krajih naše države je prostitucija še dovoljena, vendar je v gotovi meri reglementirana. Vršijo se še po starih običajih »moderne civilizacije« in življenje v »javni hiši« je še prva takšno, kot ga mojstrski opisuje Tolstoj v svojih delih.

Jutro in skoraj ves dan prežive dekleta v globokem spanju, saj je bila noč do-

volj-ufrudljiva. Med 3. in 4. uro se zbude med kupom umazanega perila. Popijejo par skodelic kave ali čaja, nakar sledi lenarjenje ob večkratnih pogledih na cesto skozi zastrta okna. Potem se umivajo in oblačijo, ko se je telo zgnetlo v ozke steznike. Mnogo jih zaposli izbira oblek, prepiranje s služkinjami, študij pozicije pred zrcalom in problem šminkanja lic ter obrvi. Jedilni list obsega ostra jedila in različne sladkarije. Nato se vržejo v svilene obleke, ki pa ne smejo skriti zgor-njega telesa. Take se podajo v »šalone«, kjer se sprejemajo gosti. Godba, ples, potice, vino, tobak in galantno trgovanje z mladenci, zreli moškari, dečki, s sivimi starčki, solidnimi samci in s poročeni-trgovci, Armenci, Židi, Tartari, z ubožci in bogatimi, bolniki in nebolniki, s pijanci in nepijanci, z norci in pedagogi, vojaki, uslužbenci, študenti in z ljudmi vsake vrste zaposlenosti, vsake starosti in različnega značaja. Hrupno kričanje in šepetanje, smeh in godba, tobak in vino in vino in tobak in zopet godba do bele-ga dne. Šele jutranja zora prinese težko pričakovano spanje. To se vrsti dan za dnem skozi ves teden, dokler ne pride »higijska kontrola«, praveca loterija. Tu jih pregledajo zdravniki in uradniki tako resno, točno in hitro, kot bi bili ve-seli, da se smejo olajšani odvrniti od oskrunjenih sramožljivosti, ki jo je nara-va naklonila kot varovalno sredstvo člo-veku in živali. Ko so prebile pregled, sprejmejo slavno »knjižico«, ki jim dovo-ljuje, da na isti način prežive tudi prihod-nji teden. In tako beži življenje v istem tiru teden za tednom brez konca, pozimi in poleti, ob delavnikih in praznikih... (Tolstoj, Vstajenje).

Treba nam je le nadomestiti imena Ar-mencev in Tartarjev z našimi »specijali-sti« in slika prostitucije pri nas je popol-na. Brezdvomno je v tem »sistemu« neka tragika, ki jo hoče premostiti nov pro-jekt zakona. Da bi le akcija krenila v pravo smer!

prej v onih krajih, kjer je bil nabran. Pri nas pa o tem ni niti govora. Tudi tega ni nikjer, da bi poslovalnice ali ekspoziture upravljale samo birokratično delo brez reševanja kakoršnihkoli enostavnih za-ved po zahtevi nujnosti in rednega po-slovanja. Sedaj se je poslovalnicam od-vzelo celo izplačevanje podpor.

Središnji urad ima okrog 150 name-ščenecv in odpade od upravnih stroškov letno na enega nameščenca 66.000 Din, pri okrožnih uradih pa samo 38.000 Din. Na jugu so okrožni uradi, ki bore malo prispevajo centrali, dobivajo pa od nje več, kakor okrožni urad v Sloveniji, ki je najaktivnejši. Ob likvidaciji nekdanjih bolniških blagajn je celo majhna okrajna bolniška blagajna v Slovenski Bistrici, ki je imela komaj 400 članov, oddala okrožni bolniški blagajni 25.000 K, kar je bilo v dobi preobrata lepa svota. Mariborska bolniška blagajna je pa izročila, kakor že znano, tri hiše in 4 milijone. Če bi imela mariborska blagajna svoj okrožni zavarovalni urad, bi imel ta nad 35.000 članov ter bi gotovo na socialnem in dobrodel-nem polju lahko mnogo ustvaril.

Na shodu se je zahtevala samouprava zavarovalnih edinic, ki naj med seboj tvorijo zvezo s sledečimi nalogami: Nad-zorstvo nad pravilnim izvajanjem zakona, zbiranje statističnih podatkov, nad-zorstvo denarnega gospodarstva vseh edinic, na podlagi sporazuma med delo-dajalci in delojemalci ustanavljanje in vodstvo skupnih ustanov, kakor so bol-nice, sanatorij itd., nabavljanje skupnih potrebščin in končno ustanovitev rezerv-nih fondov. Zveza bi morala izdelati tudi službeno pragmatiko, vsi drugi posli naj bi bili pa prepuščeni zavarovalnim edini-cam.

Brezobziren avtomobilist.

Posestnik Josp Jančič je naznanil po-liciji osebni avto št. 144, ki se je zadel ob njegov voz na cesti od St. Ilja proti Laj-teršbergu. Posestnik je padel z voza ter je bila zanj velika sreča, da sta konja mirno obstala. —

Mariborski in dnevni drobiž

Gostovanje dunajskih igralcev.

K javljenemu gostovanju treh igralcev dunajskega Burgtheatra smo prejeli iz ob-činstva naslednji dopis: Pozdravljamo vsako gostovanje tujih igralcev v našem gledališču, pa naj si bodo že katerekoli narodnosti, če so le pravi umetniki. Ker pa so takšna gostovanja precejšnje žrtve za občinstvo in gledališko blagajno v Mariboru, je treba baš tu še temeljitejšo izbiro, kakor jo pa vršijo večja gledali-šča. S tega vidika pa se nam zdi neutemeljeno in neekonomsko, da dobimo zo-pet gostovanje Dunajčanov s Schönher-jevo igro »Žena vrag«, katero smo v Mariboru že mnogokrat videli. Domačini so jo igrali v dveh sezonah, pa tudi go-stovanja so nam jo prinesla že parkrat. Če že torej pridejo gostje z Dunaja, naj nam prinesejo kaj novega, ne pa da sam premevajo leto za letom eno in isto stvar. Vrh tega kritike beograjskih li-stov o tej skupini Burgtheatra niso baš ugodne. —

Weixlov večer.

V soboto je priredilo Slovensko trgov-sko društvo svojemu soustanovitelju g. Vilku Weixlu lep večer v proslavo nje-gove 50letnice. Dvorana Narodnega doma je bila polna trgovcev in raznih odličnih javnih zastopnikov in društvenih pred-stavnikov. Dolgo vrsto priznanih go-vorov o uspešnem delovanju g. Weixla je otvoril predsednik Slovenskega trgov-skega društva g. Ivan Šoštarčič, ki je ob-enem ugotovil, da je prejel g. Weixl okrog 150 pismenih in brzojavnih čestitk iz vse države. V imenu Trgovskega gre-mija je častital podpredsednik g. Ber-dajs, ki je obenem izročil slavljencu častno darilo v obliki krasne statue Mer-kurja. Sledili so govori podžupana g. dr. Lipolda, predsednika Slovenske čitalnice dr. Reimana, za trgovsko akademijo prof. g. Škofa, za predvojne mariborske Slovence je spregovoril g. Tomažič, za Zvezo obrtnih zadrug g. Bureš, za obrtno društvo predsednik g. Vahtar in drugi. Med govori je prepeval zbor trgovskega gremija pod vodstvom sodnega svetnika g. Zemljiča in je sviral orkester trgov-skega naraščaja. Sledil je animirana za-bava, ki se je raztegnila preko polnoči. Navzoči so bili tudi industriji in odlič-nejši nemški trgovci, ki ravno tako pri-znavajo pozitivno delo g. Weixla v tr-govskih korporacijah. —

Še o križih sv. Frančiška in mašah.

Na odkritje »Jutra« se je, kakor že poročano, začela za stvar zanimati poleg posvetne tudi cerkvena oblast. Naenkrat je s prodajo teh križev pooblaščen »Fo-tokompanija« razglasila, da stornira vsa naročila predmetnih križev in z istimi združenih maš v Rimu. Policija je areti-rala glavne agente, ki še danes sede v zaporu in čakajo na zaslužen kazni. Se-daj se pa je oglasil še »Slovenec«, ki vendar enkrat o tej stvari poroča ter konstatira, da je ta akcija res prozorna goljufija, ker so izvedenci potrdili, da je vreden tak križ kvečjemu do 80 Din in ne 200 Din, o mašah pa previdno moči. Pač pa dobesedno pripominja, da je lah-koverneže dobiti povsod, a pri tem ni pomislil, da je med kupci tega kiža celo nekaj duhovnikov in — narodni poslanec SLS g. Štefan Falež, ki je menda hotel poceni priti do 25 maš. Na akcijo, katero je sprožilo »Jutro«, so poleg naših oblasti postale pozorne tudi avstrijske oblasti, katere so že dognale, da se je ta čedna verska trgovina vršila tudi v Avstriji. — Ko bo stvar zrela, bo res zanimiva raz-prava o tej upravi srednjeveško drzni špekulaciji na ljudsko lahkovernost. —

Nasilni pijanci.

V neki gostilni v Vetrinjski ulici je več-raj že proti policijski uri popivala večja družba. Eden izmed nje je brez vsakega povoda udaril nekega gosta, ki je šel po stražnika. Ko je stražnik pozval izgre-dnika, naj se legitimira, je vsa družba sko-čila po koncu. Stražnik je moral pozvati na pomoč in ko so hoteli družbo — šest moških in eno žensko — odvesti v za-por, se je nabralo okrog 100 gledalcev. Vso pot skozi Vetrinjsko ulico so se a-retiranci med divjim kričanjem in zmerja-njem skušali osvoboditi. Jedro čedne družbe je tvorila družina: oče, mati in sin. —

KONCERT MOŠKEGA ZBORA DRAVE
dne 2. marca. 480

Obratni čas za trgovine.

Gremij trgovcev nam je poslal na naš dopis z dne 17. t. m. sledeče po-jasnilo: Obratni čas bi moral biti praviloma za vse trgovine enoten. Ozirajoč se na konzumente, ki prihajajo nekoliko pozneje iz službe, je Gremij trgovcev v Ptuj na svojem običnem zboru dne 19. t. m. ravno za trgovine z živili, delikatesne trgovine in točilnice, za koje se dopisnik brez vsakega vzroka zavzema, določil za-piranje eno uro pozneje od ostalih tr-govin; vrhutega še lahko obratujejo ob nedeljah in praznikih dopoldne ter dve uri popoldne. Trditve pisca, da se štiti s to določbo gotov krog tr-govcev in gostilničarjev, je tedaj ne-umestna, ker je ravno namen Gremi-ja in dolžnost načelstva, da gre na eni strani svojim članom do gotove meje na roko, na drugi strani pa za-hteva red, brez katerega ni napred-ka. Pritožbe od strani »prizadete« de-likatesne trgovine na veliko župan-stvo pa najbrž ne bodo veliko zaleg-le, ker ravno ono stoji na stališču, da naj bo obratni čas za vse trgovine enak, kar je tudi povsem pravilno. Slične ali enake odredbe imajo tudi drugod.

Beg mladine od doma.

Pred par dnevi smo poročali, da je ma-riborska policija odpremila domov 3 du-najske šolarje, ki so radi slabih spričeval zbežali od doma ter prišli do Sušaka. Beg mladine od doma je v zadnjem času čest pojav. Deloma so vzrok slaba spri-čevala, deloma pa otroška domišljija, razvneta od fantastičnih romanov. Po dunajskih listih čitamo dnevno poizvedbe za ubežnimi šolarji. Večina ne pride da-leč in je rekord med mladimi ubežniki do segel gotovo neki realčan 4. razreda v Celovcu, ki je bil po dveh letih svojega bega sedaj odpremljen iz Maribora v do-movino. Pred dvema letoma se je pod pretvezo izleta odstranil od doma. Starši so ga iskali povsod, samo ne v Jugo-slaviji. Deček si je pa izbral baš Jugosla-vijo in je lani enkrat iz Hrvaškega pri-ro mal tudi v Maribor. Izdajal se je za si-roto, ko je pa videl, da se oblasti zanj preveč interesirajo, je mesto nenadoma zopet zapustil. Ostal je še pa leto dni v naših krajih, dokler ga niso prišli, ker se je izdajal pod tujim imenom. Privredli so ga v Maribor, kjer je moral radi va-ranja s tujim imenom odsedeti 10 dnev-ni zapor. Oblasti so obvestile očeta, ki je prišel sam po mladega begunca, na ko-jega vrnitev v dolgih dveh letih stariši že niso več upali.

Samomor železniškega uslužbenca.

V Studencih pri Mariboru se je v noči od sobote na nedeljo v svojem stanova-nju obesil 52letni vratar koroškega kolo-dvora Anton Šauperl. Vzroki obupnega čina so neznani, najbolj se pa da še skle-pati na duševno zmedenost. Pokojni je bil zelo vesten v službi in prav veselega značaja. Rad se je dobrodušno pošalil, samo v soboto zvečer, ko je bil še do 7. ure v službi, je bil nekako čudaški. Parkrat se je izrazil, da ne bo več dolgo de-lal. Čudno je tudi to, da si je zvečer po dovršeni službi obrisal skrbno negovano brado ter se nekam hlastno podal od do-ma. Ko se vrnil, je bil nenavadno razbur-jen. Odlagal je tudi iti k počitku, ko so že vsi drugi zaspali. Sin Viktor, ki je pri-šel pozno po noči domov, ga je našel obešenega ob kuhinjskih vratih. Govori se tudi, da je v zadnjem času zahajal med spiritiste, ki so se — kakor po dru-gih delavskih revirjih — tudi po Studen-cih razširili. Nesrečni Šauperl je zapustil ženo in pet otrok.

Iz gozdovniškega pokreta.

Vrhovno vodstvo ZST izjavlja, da je g. Danilo Vahtar prostovoljno izstopil iz mariborskega rodu in odložil mesto vr-hovnega načelnika, kar V. v. obžaluje in mu izreka za njegovo delo zahvalo in pri-znanje. Za Vrhovno vodstvo: Beli Med-ved, starosta, Črni Mustang, tajnik. 483

Krasno namizno garniture.

kakor tudi prtiče ima v zalogi tvrdka L. Ornik, Koroška cesta št. 9, po izredno nizkih cenah. VI

Opozorjamo trgovce in živinorejce na današnji oglas »Govedomedike«, ju-goslovanske razpošiljalnice preparatov za govedo, komje in prešiče v Mariboru. 459

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 27. februarja. Zaprto.
Torek, 28. februarja ob 20. uri »Dobri vojak Švejk« ab. D. Kuponi.
Sreda, 29. februarja ob 20. uri »Manon« ab. A. Kuponi.

Pester in izredno zanimiv spored bo odigrala lepa Edith Lorand na koncer-tu v sredo dne 29. februarja. Izvajala bo skadbe komponistov: Vivaldi, C. Gold-mark Granados. E. de Falla, Kreisler, Schubert, Friedmann-Hartmann in svo-jega slavnega učitelja Hubaya. Na klav-irju, ki ga stavi na razpolago iz prijaz-nosti naša domača tvrdka Jos. Brandl, bo sprejemal umetnico prof. Aladar Wei-gert iz Budimpešte. Prečitajte si kritike iz evropskih mest v izlozbi trgovine Me-dić & Zankl v Gosposki ulici! Preskrbite si vstopnice v predprodaji! —

Nezgodno in bolniško zavarovanje

Napake v našem socialnem zavarova-nju so se temeljito obravnavale na shodu, ki se je vršil včeraj dopoldne v Gambri-novi dvorani. Središče socialnega zava-rovanja v naši državi je takozvani Sredi-šnji urad za osiguranje radnika (SUZOR) v Zagrebu, potem so okrožni uradi (OUZD), kakor ga imamo n. pr. v Ljub-ljani in končno ekspoziture ali posloval-nice po večjih krajih. Centralizacija je zelo stroga in ima tudi okrožni urad v Ljubljani omejen delokrog. Poslovalnice — v mariborski oblasti v Mariboru, Ptuj-u in Celju — pa vršijo samo tehnične posle. Ves denar se steka v Središnji urad. Iz te centrale se nakazujejo okrož-nim uradom najpotrebnejši zneski za te-koče poslovanje. Po drugih državah, — pa naj imajo zavarovanje še tako cen-tralizirano — je samoobsebi razumljivo, da se denar uporablja za razne socialne in zdravstvene ustanove in naprave nai-

Sport

Prvenstvo Slovenije v smučanju

Prvak Boris Režek (Skala), prvakinja Naglasova (LSK).

Na včerajšnjih smučskih tekmah za prvenstvo Slovenije so bili doseženi na Pohorju zelo lepi časi. Tekmovalo se je po sporedu, o katerem smo obširneje pisali pretekli teden. Rezultati se glasijo:

I. senijorji 27 km: 1. Boris Režek (Ilirija, 2:3:14.8), 2. Stane Bervar (Skala, 2:3:55.6), 3. Pavel Dolinšek (SPD Ruše, 2:12:2.8), 4. Viljem Vezjak (ISSK Maribor, 2:22:25.2), 5. Polde Korman (SPD Maribor, 2:29:43.2).

II. junijorji, 27 km: 1. Bogomir Šraml (Skala, 2:29:10.2), 2. Stane Frank (SPD, Ljubljana, 2:32:59), 3. Ivo Frelj (Skala, 2:34:35.4), 4. Aleksander Vizjak (Skala, 2:43:45.8), 5. Mirko Dolinšek (SPD Ruše, 2:43:53.2).

III. dame, 5 km: 1. Franja Naglas (Ljublj. sportni klub, 26:14.3), 2. Tončka Dolinšek (SPD, Ruše, 26:47.8), 3. Ela Dolinšek (ISSK Maribor, 26:57.8), 4. Breda Hribar (ISSK Maribor, 38:41.6), 5. Vida Glaser (SPD Ruše, 42:37.2), 6. Dorja Golubović (ISSK Maribor, 56:23).

GAK — Maribor 6:2 (5:1)

Dobra šola je bila za prvo moštvo »Maribora« včerajšnja prijateljska tekma v Gradcu z Grazer Atletik Klubom, rutiniranim prvakom Gradca, Štajerske in vse avstrijske province, čigar moštvo ima stalne stike in številne tekme z dunajskimi profesionalci prve lige ter je izvajalo napram njim že marsikatero lepo zmago. Sploh ima GAK najboljšo moštvo amatercev Avstrije in bo zastopal svojo državo v mednarodni amaterski tekmi z Madžarsko. Upoštevajoč vse to in pa dejstvo, da mariborsko moštvo na tako silno slabem terenu kakor je bil včeraj GAKov prostor še ni igralo rezultat 6:2 za GAK zdaleka ni tako porazen za naše nogometaše, kakor bi se videlo na prvi pogled. Če smo odkriti, moramo priznati, da smo pričakovali večjo razliko golov. Želeti je, da »Maribor« čim večkrat nastopi proti takim nasprotnikom, da pridobi s tem tako v rutini kakor v tehniki.

Pri včerajšnji tekmi je bila napaka Maribora ta, da se ni mogel takoj prilagoditi terenskim skoro nemogočim razmeram in da je hotel uspevati z nizkimi pasi. To ga je stalo že v prvih 34 minutah štiri gole. Od Gradčanov so bili najboljši srednji napadalec Ptaček, bivši igralec dunajskega Slovana, in pa znani štajerski goalgetter Gaber ter srednji krilec Stany. Ni pa mogla ugajati surova igra levega branilca Wicherja, ki ga je sodnik po dvakratnem opominu izključil proti koncu tekme. Od Mariborčanov je Geier v голу storil vse, kar je bilo mogoče. Branilca sta bila spočetka radi blata precej nesigurna, proti koncu pa sta se znašla in smo imeli priliko zopet videti slavnega mariborskega bekovski par. Krilska vrsta je imela prav tako radi do gležnjev in preko segajočega ilovnatu mastnega blata težko stališče, zlasti ker ni pričela že koj spočetka z dolgimi pasi. Napad je bil dober. Glede terena in pasov velja za to peticio isto. Nizka kombinacija »Maribora« je sicer lepa in sigurna, ni pa priporočljiva na označenem terenu. O napadu lahko še rečemo, da je mnogo pridobil v prodornosti in produktivnosti, odkar smo ga poslednjič videli.

Potek igre. GAK začne z vehementnim napadom in izkorišča nesigurnost naših ter zabije po Gabru v 5., 10., 23. in 28. minuti štiri gole. Sedaj so šele prišli naši fantje k sebi in so držali igro odprto, če niso bili celo v premoči. V 36. minuti zabije Vodeb po lepem pasu Čmrlija prvi gol za Maribor. V 44. min. doseže Reintaler za GAK po prodoru peti gol za domačine. Polčas 5:1.

V drugem polčasu je Maribor predvedel lepo igro, kar najbolj dokumentira rezultat drugega polčasa 1:1. Imel pa je dokaj smole, ker je večkrat zabijal z žogo v prečko. V 33. min. pošlje Čmrli po lepem prodoru drugič in zadnjič žogo v mrežo GAK-a. V 40 min. postavi Stany z bombnim strelom končni rezultat 6:2.

Maribor je zapustil v Gradcu jako do-

Od 41 tekmovalcev jih je privozilo na cilj 29. Rekord svoje vrste je dosegel Anton Banovec, Ilirijan iz Ljubljane, ki se mu je že po prvih par kilometrih zomila smučka, a je kljub temu prispel kot sedmi med senjorji na cilj. Proga je bila do Klopnege vrha sijajna, naprej pa mnogo težja. Za lepo uspelo prirediteljem imajo predvsem zasluge predsednik pripravljalnega odbora g. Golubović, načelnik zimsko sportnega oddelka ISSK Maribor in člani odbora gg. dr. Gorišek in Lesjak (SPD Ruše) ter dr. Orožen in Rotter (SPD Maribor). Pri razdelitvi nagrad zmagovalcem je na Smolniku govoril med drugimi tudi delegat Jugosl. zimsko sportnega saveza g. dr. Janko Orožen, ki je čestital prireditelju ISSK Mariboru za lepo izvršitev smučskih tekem. — Zdravniško služba je požrtvovalno opravljala na tekmi mariborski primarij g. dr. Černič, ki je nastopil v številnih primerih manjših poškodb. Rešilni oddelk iz Maribora je dal na razpolago prireditelju dva moža.

ber vtis in je tudi na igrišču žel izredno mnogo aplavza. Zlasti glasnega priznanja je bil deležen Geier s svojimi paradami v голу in napad z lepo kombinacijo. O sodniku g. Freiburgerju bi se dalo mnogo pisati.

GAK-ovo moštvo: Nemschak; Wicher, Česny; Fasching, Stany, Lamot; Reintaler, Reiter, Ptaček, Gaber, Adamek. Maribor je postavil moštvo, ki smo ga javili v soboto. Le v голу je bil mesto Kavke Geier.

Železničar:Svoboda 3:1 (2:0).

Železničarji so nastopili s spremenjeno postavo, ki se je dobro obnesla. V krilski vrsti je manjkal Stauber, ki je nadomestoval Wagnerja v backu. Stauberja pa je nadomestoval Fischer. Obramba in krilska vrsta sta bili precej dobri. Svoboda se je predstavila v isti postavi kot zadnjič. Njeni mošje pa so igrali sicer požrtvovalno a brez sistema. Ko dobijo igralci smisel za kombinacijo, bodo pri sedanjih požrtvovalnosti dosegli gotovo mnogo več. Tempo je bil živahen, toda ne na visoki sportni stopnji. Poleg drugih šans so zastrelili Svobodaši tudi eno enajstmetrovko. Železničar si je priboril s to tekmo dve dragoceni točki. Kljub temu ostane za enkrat še na poslednjem mestu v prvenstveni tabeli. Kratek potek igre: Po enaki igri doseže Ronjak v 35. min. prvi gol za Železničarja. Svoboda sicer ripostira, toda radi samovoljnega igranja posameznikov brezuspešno. Železničarji zabijajo po Škrabarju v 44. min. drugi gol. Tudi v drugem polčasu odprta igra. V 10. min. zagreši Vogninec enajstmetrovko: vratar pa dobi žogo naravnost v roke. V 15. min. zviša Škrabar razmerje na 3:0. Svoboda naperja vse sile ter je v premoči. Bišof napravi v 35. min. časten gol. Igra ostane do konca odprta. Sodil je dobro g. Frankl.

Rapid—Ptuj 8:1 (2:1).

V Ptuj si je Rapid priboril v prvenstveni tekmi visoko zmago. Ptuj je začetkom še odgovarjal napadom Rapida, toda v v drugem polčasu je docela odpoval. Rapid je v prvi polovici skušal s kombinacijo doseči uspehe, kar se mu pa na skrajno slabem prostoru ni posrečilo, zato se je omejil v drugi polovici na igro s prodori z visoko kombinacijo, kar mu je rodilo obilne uspehe. Prvi gol je Rapid dosegel z 11metrovko. Ptuj je kmalu izenačil. Svojemu mlademu, požrtvovalnemu vratarju se imajo domačini zahvaliti, da niso doživeli še hujšega poraza. V drugi polovici je Rapid dominiral in zlasti v zadnjih 20 minutah stalno oblegal. SK Ptuj bi priporočali, da vsaj malo izravna prostor, sicer se na njem nikdar ne bo mogla vršiti lepa tekma. V sedanjem stanju pa je igrišče naravnost nesposobno za odigranje tekem, zlasti prvenstvenih. Publike okoli 100. Sodnik g. Mohorko. — »Ptuj« je nastopil le s protestom, ker je prišel Rapid v Ptuj radi zamude avtobusa pol ure prepozno.

Železničar rez.—Svoboda rez. 3:1 (2:1).

Prvenstvena tekma. Enakovredna igra brez sistema. Odločilnejši napad železničarjev ustvari rezultat. Sodil g. Turino dobro.

»Maribor« mladina—Rapid mladina 5:0 (4:0).

Radi skrajno nediscipliniranega obnašanja poraženega naraščaja se je igralo po pavzi samo 20 min. Priporočamo Rapidu, da prave krivce najstrožje kaznuje. Sodnik g. Vesnaver.

Včerajšnji nogomet.

Ljubljana: pokalne tekme LNP:Hermes-Reka 6:2 (2:0), Ilirija—Jadran 4:0 (2:0), Primorje—Slovan 3:2 (2:0).

Zagreb: prvenstvene tekme: Hašk—Železničar 4:0 (0:0), Concordija—Derby 1:1 (0:1), Croatia—Viktorija 1:1 (1:0), Slaven—Sokol 1:0 (0:0), Ilirija—Uskok 2:1 (1:0), Tipografija—Makabi 3:0 (0:0).

Beograd: prvenstvene tekme: BSK—

Slavija 10:0 (5:0), Soko—Jedinstvo 2:1 (1:1), Jugoslavija—Busk 4:0 (4:0).

Gradec: GAK—»Maribor« 6:2 (5:1), prijateljska; Cestna železnica—srednješolci 16:1 (8:0), training tekma.

Dunaj: Prvenstvo prve lige: Rapid—BAC 6:1, Admira—Hertha 4:0, Vienna—Hakoah 1:1, Wacker—Austria 1:1, Sportklub—WAC 2:1, Simmering—Slovan 3:2, Prijateljska FAC—Cricketer 5:1 (0:1).

Praga: Tekme za zlati pokal: Sparta—Viktorija Žižkov 3:2 (2:2), Slavija—Kročehlavy 6:1 (4:1), Vršovice—DFC 7:4 (4:4).

Budimpešta: Prvenstvo: FTC—»Ofenški 33« 8:1, Ujpest—Bastya 4:0 (3:0), Sabaria—Kispesti 1:0 (0:0), Hungaria—Vasas 6:0 (2:0), »3. okraj«—Nemzeti 3:2, Atila—Boczkaj 2:0 (1:0).

Tekma Jugoslavija—Avstrija zaključena. Včeraj je prejel Jugosl.nogometni savez poročilo z Dunaja, da Avstrijci potrjujejo meddržavno nogometno tekmo Avstrija—Jugoslavija za nedeljo 6. majnika.

Nemška paradna mentaliteta

AFGANISTAN—»RUMMEL«. — PO PROSLAVI PREPIRI.

Nemška mesta, zlasti Berlin in München, kjer je ob obhodu mask množica pomandrala preko sto oseb, so letos bučno obhajala pusta, za skesano pepelnico pa v Berlinu ni bilo prilike, ker so se začele velikanske priprave za sprejem vladarja centralno-azijske države Afganistana. Za afganistanski svet so se nedavno zanimali samo libretisti, sedaj so se pa za te sprejemne parade s silno vneto zavzeli nemški monarhisti s staro Viljemovo generaliteto na čelu. V Berlinu je za nekaj dni visoko vplamtela stara nemška ljubezen do velikih proslav, sredi republike je izbruhnila monarhija, sedaj so pa že začeli prepri med republikanci in monarhisti, ker so prvi proslavo sprejema oficijelno priredili, drugi so jo pa po svoji večji paradni zmožnosti preukrenili po svoje.

V Nemčiji je že tako, da se po vsaki paradi hudo prepirajo, kakor hitro pa nanese prilika za kako novo parado, jo takoj z velikim navdušenjem zopet priredijo, da se potem lahko zopet moč no kregajo. Za prepire med republikanci i monarhisti je dal tokrat mnogo povoda tudi bivši kronprinc, ki se je s svojim avtomobilom naenkrat pojavil med množico, da so monarhistične in šovinistične organizacije svoje »Hoch!« in »Heil!«-klice od Afganistana lahko obrnili na njega.

Najboljšo sliko nemške paradne mentalitete nam dajejo gotovo naslednji odlomki iz nekega berlinskega dnevnika:

»Zadnja dolga minuta... Počasi se pomika kazalec na kolodvorski uri: 11.13. — Vidi se dim, 11.14. — Drdranje se sliši, 11.15. — Vitka lokomotiva se počasi pripelje na kolodvor in obstoji. Salonski voz ravno pred Hindenburgom.

Prvi izstopi berlinski afganistanski poslanik, se pokloni z globokim orientalskim poklonom Hindenburgu, nemškemu generalu v civilu s cilindrom in srebrno okovano palico v roki.

Potem pa pride kralj smehlja se iz kupeja. Črnosvileni plašč nosi preko rdeče uniforme, krivo sabljo ima ob strani, bogato okrašeno kapo na glavi. Lep mož. Temnočrni lasje, male kokečne brke, dve vrste blestečih belih zob. Takoj stopi k Hindenburgu, sežeta si v roke, kralj iz jutrove dežele pozdravlja zapad.

Kraljica zapusti voz, brez zagrinjala, evropsko oblečena, ogrnjena s plaščem iz hermeline, s klobukom zadnje mode, graciozna, smehlajoča, simpatična. Hindenburgu poda roko, od državnega tajnika pa sprejme šopek cvetlic.

Zvečer ob desetih velika vojaška parada: »Staropruski marši zadonijo kot prvi: Torgauski, Fridericus rex, dessauski, Hohenfriedberger, potem pa — ali naj bo to znak, da spada Avstrija k nam — Radecki-marš.

Jasno done trompete v noč, flaute pojo, fanfare bučijo, bobni sekundirajo v taktu. O stare koračnice! Dva

veka nemške zgodovine živita v teh zvokih, preteklo in skoraj izgubljeno doba velikega kralja...

Sprejaj na vzvišenem prostoru stoji kralj iz jutrove dežele ter posluša prvič pesmi nemške zgodovine. Godba umolkne in Amanullah, afganistanski vladar sname kapo ter maha godcem. V nočnem vetru se maje belo nojevo pero.

Afganistanska godba zadoni melodijozno, mehko, zdaj kakor molitev, zdaj kakor vroča ljubavna pesem... Potem zopet naše vojaške trobente. Kdo ne pozna njih klica iz vojašnic, manevrov in vojne?

Nazadnje: Deutschlandlied! Vzravajajo se glave, glasovi se dvignejo, vsi pojó prekrasno Haydnovo melodijo, začetkoma bolj tiho, potem pa glasneje in glasneje: »Ueber alles in der Welt!« Nepozabno krasen pogled: Noč, osvetljena od bakelj, na balkonu Hindenburg, prezident in maršal, na vrtu vojaki in godci in pesem, ki dviga vsa srca.

Kralj se zahvaljuje, kraljica mahlja. Klici: »Hoch Hindenburg! Hoch! Hoch!«

Dohodki in žrtve avtomobilov

Leta 1896. je bilo na Francoskem ravno 100 avtomobilov. 30 let pozneje jih je bilo en milijon, sedaj jih je pa okrog 1,200.000, tako da bi na vsakega 37. državljanu prišel po en avtomobil. Pred 31. leti je pa bilo v Parizu blizu 11.000 fujakerskih konj, sedaj jih pa ni niti 50. Pred 30. leti je avtomobilska industrija dajala državi letno okrog tisoč frankov dohodkov, sedaj pa ima država od nje samo na davkih in dokladah preko milijarde frankov. Dandanes zaposluje francoska avtomobilska industrija okrog pol milijona delavcev. Pred 25. leti je Francija nakupila v izozemstvu za 1,200.000 frankov avtomoblov in avtomobilskih potrebščin, izvozila je pa avtomobilov in avtomobilskih potrebščin za 10 milijonov frankov. Lani je bila vrednost avtomobilskega uvoza 159 milijonov, dočim se je iz lastnih tovarn izvozilo v izozemstvo za eno milijardo 927 milijonov in avtomobilskega materiala. Po statistiki cestnih nesreč so pa avtomobili lani smrtno povzili 13.000 ljudi, okrog 350 tisoč ljudi je bilo pa ranjenih.

Po vzoru Švejka.

Tudi italijanski militarizem bi prenesel kakega »dobrega vojaka Švejka«. V primer naj služi sledeča anekdota: Oficir stopi v tramvaj in mora stati, ker so vsi prostori zasedeni. Med drugimi pa sedi tudi vojak, ki takoj vstane, ko zagleda oficirja. — »Hvala!« pravi oficir, »le sedite!« — »Pa gospod poročnik...« — »Sedite, sem vam že enkrat rekel!« — Vojak se vsede nemiren in zmeden, čez nekaj minut pa zopet vstane. Oficir ga sedaj hudo pogleda. »Na povelje, go spod poročnik!« zajeclja vojak »oprostite, jaz sem hotel — jaz bi že moral pri prejšnji postaji izstopiti.«

Hans Dominik:

Oblast treh

Silvester je govoril. Nahajal se je v svoji delavnici v Linnais. Trobilo velike telefonske naprave na ustih. Žarilo usmerjeno na sobo svoje mlade žene, katere sliko je videl živo pred seboj na motni stekleni plošči aparata.

Jana ga je mogla samo slišati, ni mu pa mogla odgovarjati. Odpošiljalna postaja v zasebni hiši bi zahtevala naprav in strojev, ki se v kratkem času niso dali dobiti ali napraviti. Omejiti se je morala na to, da sliši besede svojega odsotnega soproga. Silvester pa je mogel opazovati sicer njeno sliko na motni plošči, ni pa mogel čuti njenih besed. Videl je sicer, kako se odražajo njegove besede na Janinem obrazu, kako preplavalajo zagotovitve njegove ljubezni in

zvestobe z veseljem njene nežne poteze, toda besede, ki jih je govorila ona, niso dosegle njegovih ušes.

Tako bi ta dnevni razgovor ostal enostranski, če bi ljubezen ne iznašla novih sredstev za sporazumevanje.

Pred Silvestrom stoječa motna plošča je kazala Janino sliko natančno in v naravni velikosti. Vsako njeno potezo, vsak njen gibljaj z ustnicami je Silvester lahko točno opazoval in hitro se je navadil razbrati njene besede z njenih ustnic. Videl je Jano in je govoril. Jana je slišala njegove besede, je odgovarjala in iz gibljajev njenih ustnic je uganil smisel njenega odgovora. Ponovila ga je in je našel njeno pritrditev v njenem srečnem smehljaju.

Sedaj koncem drugega tedna ločitve sta se ločenca temu načinu razgovaranja tako privadila, da sta se menila, ko da sedita drug poleg drugega in ko da ju ne loči petsto milj. Ta

vsakdanji razgovor je krepil Jano do do prihod. dne. Za Silvestra pa je bila ta ura vrelo, iz katerega je črpal moč, da se je mogel vreči nazaj na svoje delo in dokončevati aparate, na katerih čimprejšno dovršitev je Erik Truwor tako nujno pritiskal.

Noči v Linnais so bile tudi še v zadnjih julijskih dnevih svetle.

Na vsak način neprijetno svetle, po mnenju angleškega polkovnika Trotterja. Mnogo presvetle za dr. Glossinov okus. Sicer se je ob polnoči solnce skrilo dobro uro za obzorjem. Toda mrak je še vedno dopuščal razločevati človeško postavo na dvesto metrov daljave. Popolna tema bi bila ljubša mali četi, ki je pod vodstvom polkovnika Trotterja taborila v linnaiskem gozdu.

Dvajset mož. Izbrani angleški vojak. V majhnih skupinah po štiri, pet oseb, v civilu, so se pripeljali zadnje dni z državnimi letali proge Edinburg—Haparanda. Kot običajni turisti so se podali navzgor ob Torneaelju. Eni so lovili ribe. Drugi so nabirali mineralije. Kdor jih je videl, ni

komur ni prišlo na misel, da ima opraviti z preiskušeni borci.

Ob predpisani uri so se zbrali vsi na določenem prostoru. neki gozdni jasi blizu Truworjevega doma. Zabavali so se, kot zabavajo veseli turisti. Postavili so šotore, kuhali na prostem in udobno kramljali med seboj.

V nekem šotoru je sedel polkovnik Trotter v razgovoru z dr. Glossinom in je s prav angleško trdovratnostjo branil svoje stališče.

»Dano mi povelje se glasi, da naj primem tri stanovalce te hiše, imenoma navedene kot Erik Truwor, Silvester Bursfeld in Soma Atma, in jih žive pripeljem v London. Pri angleških častnikih je navada, da prejeta povelja točno izvedejo. Vi kot civilist imate sicer lahko o stvari drugačno mnenje. Zame in za moje ljudi pa je merodajno moje.«

»Gospod polkovnik, vi podcenjujete nasprotnika, s katerim imaste opraviti. Bojim se zelo, da bo vaš načrt spodletel. Vi hočete obkoliti hišo z dvajsetimi možmi, vdreti v hišo in prijeti iskano trojico?«

Kmetje! Trgovci! Posestniki!

Leto za letom uničujejo bolezni na tisoče goveje živine, konj in prešičev. Ves Vaš trud in napor dolgih mescev in let propada. Stotisoči in milijoni dinarjev gredo v nič.

Vseh teh nesreč se lahko obvarujete, ako zdravite svojo živino z:

„ALMAFLOROM“

najboljšim, najhitrejšim in najzanesljivejšim sodobnim in v stoletih preizkušenim preparatom,

„ALMAFLOR“ proti konjski koliki

„ALMAFLOR“ proti napanjanju pri goveji živini

„LAFLEUR“ proti vnetju prebavil pri govedu in proti zadržavanju mleka pri molzilih kravah

„HALF“ proti svinjski vročici in varovalno sredstvo proti rdečici

„URINOT“ proti krvavemu močenju (scanju) pri govedu in pri konjih.

Noben pameten živinorejec in posestnik živine ne sme biti brez teh zdravil. Kakor ne bo prevdaren gospodar čakal, da mu hiša najprej pogori, da se komaj potem zavaruje, tako tudi ne bo čakal, da mu živina oboli, temveč ji bo dajal tudi že poprej naše preparate, zato, da mu sploh ne bo obolela.

„Almaflor“ se dobi v vsaki trgovini!

Trgovci, ki naših preparatov še nimajo, naj jih nemudoma naroče!

Cena škatlici z navodilom za uporabo 40 Din. Pristno samo s plombo „Govedomedika“

Naše preparate uporabljajo danes že vsi živinorejci v Evropi. Na tisoče je zahval in priporočil. Nekaj jih obli. jutri.

Edina zaloga za Jugoslavijo:

„GOVEDOMEDIKA“

Jugoslovanska razpošiljalnica preparatov za govedo, konje in prešiče iz lekarni „Pri sv. Antonu“, Maribor, Kopališka ulica 11 449

Ako hočete kaj zvedeti

O Vaši bodočnosti, obrnite se takoj na znanega egiptovskega grafologa, kateri Vam z roke in pisave pove Vašo bodočnost. Posebno važno je to za trgovce, obrtnike in za družinske zadeve. Sprejema dnevno v hotelu Halbwild, Jurčičeva ul., v sobi št. 9

Dobra kolesa

se izposojujejo samo pri tvrdki Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14

Ne pozabite!

Modna trgovina Jos. Karničnik

je sedaj

na Glavnem trgu 11

Ovratniki, trdi in poltrdi najboljše vrste 9 Din, srajke, samoveznice, klobuki in vsi drugi modni predmeti po reklamnih cenah. V.

Spominjajte se CMD!

Novo!

Novo!

Prva pomoč ponesrečenim živalim

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je bogato ilustrirana ter velja s poštino vred samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruge v Mariboru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo!

Novo!

Razglas.

Dražba občinskih lovov v srezu Maribor, desni breg.

Dražbe občinskih lovov v srezu Maribor, desni breg se vrši po sledečem redu:

Dne 12. marca 1928 za občine:

Bistrica pri Limbušu, Dogoš, Fram, Gorica, Sp. Hoče, Zg. Hoče, Ješenca, Loka, Sv. Marjeta na Dravskem polju, Zrkovci, Morje in Orehova vas.

Dne 14. marca 1928 za občine:

Pivola, Rače, Radvanje, Ranče, Ruše, Studenci, Tezno, Cinžat, Sv. Lovrenc na Pohorju, Recenj, Rudeči breg in Kumen.

Dne 15. marca 1928 za občine:

Boština, Slov. Bistrica, Zgor. Bistrica, Bukovec, Čigonice, Crešnjevce, Frajham, Gabernik, Kalše, Kovača vas, Laporje, Sp. Loznica.

Dne 16. marca 1928 za občine:

Zg. Loznica, Sv. Martin na Pohorju, Sp. Nova vas, Ogļjenšak, Ošelj, Pokoš, Zg. Poljskava, Sp. Poljskava, Pretrež, Ritožnoj, Smrečno, Sentovec, Vrhloga in Vrhole.

Dne 20. marca 1928 za občine:

Dežno, Hošnica, Jelovec, Makole, Luščka vas, Modraže, Pečke, Pekel, Stanosko, Stopno, Studenice in Štatenberg.

Dne 12. in 14. marca t. l. se vrši dražba pri sreskem poglavarju Maribor, desni breg v sobi št. 8.

Dne 15. in 16. marca t. l. se vrši dražba v občinski pisarni v Slov. Bistrici.

Dne 20. marca t. l. se vrši dražba v občinski pisarni v Poljčanah.

Zdražitelji lova bodo moral plačati razven običajnih pristojbin še 20%, oblastne takse.

Sreski poglavar v Mariboru, desni breg

dne 23. februarja 1928.

I. Poljanec s. r.

Občni zbor

Glavne hranilnice r. z. z n. z. pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

se vrši dne 3. sušca 1928 ob 18. uri v lastni pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Citanje revizijskega poročila
2. Potrditev računskega zaključka za leto 1927
3. Volitev člana načelstva namesto izstopivšega člana v smislu združnih pravil
4. Sprememba pravil
5. Slučajnosti

Načelništvo